

DEBRECENI POLGÁR

POLITIKAI-NAPILAP

Megjelenik délután

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, SAS-UT.
CA 2. SZÁM.

TELEFONSZÁM 17-30

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

1 hónapra . . . 1.40 P
Negyedévre . . . 4.— P
Félévre . . . . . 8.— P
Egész évre . . . 16.— P
Videki havi előfizetés 2 F
Angliában 1 óra 4.— P

Egyes szám ára 6 fillér

FŐSZERKESZTŐ: HEGYMEGI KISS PÁL ORSZÁGGY. KÉPVISELŐ

Megkapja a magyar állam az áthidalási kölcsönt

London, november 19. Ma délután befejeződtek azok a tárgyalások, melyek már hosszú idő óta folytak a magyar állam és néhány londoni bankház között egy nagyobb összegű kölcsön folyósításával kapcsolatban.

A tárgyalások eredményesen végeztek, amennyiben a magyar állam a kölcsönt megkapja.

A kölcsön összeg, mint a beavartak mondták, három és fél millió angol font, mintegy 89 millió pengő, a kamatláb pedig hat és fél százalék lesz.

A Do. X, ma startol tengerentuli útjára

Bordeaux, november 19. A Do. X. hétfőn hosszabb sétarepülést végzett az öbölben, körülbelül 50 előkelő vendéggel a fedélzetén. A vendégek között a francia repülőipar képviselői voltak, tiszták, — konstruktörök és újságírók. A sétarepülés után az óriás hidroplán visszatért horgonyzó helyére.

A továbbutazásra minden előkészület megtörtént és ha az időjárás kedvez, a Do. X. ma indul La Corunnába. Spanyol repülőik kívánságára dr. Dornier elhatározta, hogy a géppel spanyol területen is leszáll, valószínűleg Santanderben.

Londoni jelentés szerint dr. Dornier angliai tartózkodása alatt tárgyalásokat folytatott angol gépgyárakkal a célból, hogy

az óriás hidroplán amerikai motorjait 8 darab egyenként 900 lóerős angol motorral cserélje ki.

Hír szerint a Do. X. csak e motorcsere után indul tengerentuli útjára.

Nagyaráru kaució-sikkasztás a fővárosban

Budapestről jelentik Nagyaráru kaució-sikkasztást leplezett le ma délelőtt a fővárosi rendőrség. Dr. Szántó Andor egy társával Általános Kereskedelmi és Forgalmi Vállalat címen irodát nyitott, ahová több kaució-s alkalmazzattal vettek fel.

Később kiderült, hogy a vállalat csak papi on van meg és semmiféle üzleti forgalma nincs.

Szántót az alkalmazottak feljelentették kaució-sikkasztás miatt. A rendőrség a feljelentés alapján Szántót letartóztatta, társának azonban sikerült megszökni.

Dézi Géza napirend előtt foglalkozott Gömbös kecskeméti kijelentésével

A parlament mai ülése

A parlament mai ülésén a napirend előtt Dézi Géza tette szöve Gömbös Gyula honvédelmi miniszternek Kecskeméten elmondott beszédét.

Ez a beszéd — mondotta Dézi — tuhangzik a határokon s ellenségeinknél téves magyarázatok keletkezhetnek. Kéri a miniszterelnököt, hogy egyes kitételeket magyarázza meg.

Az a türelmetlenség, amely a zsidósággal szemben a háboru utáni időkben megnyilvánul, neki is fáj.

A Vitézi Széket helyes, bölcs, hazafias intézménynek tartja, de a zsidóságnak bizonyos követeléseinek vannak a Vitézi Székkel szemben.

Bethlen István gróf miniszterelnök engedélyt kért a Háztól, hogy választ Sándor Pál interpellációja után mondhasa el, hogy a két kérdésre egyszerre válaszolhasson.

Marschall Ferenc előadó ezután a vadzvek lecsapolásának állami támogatásáról szóló törvényjavaslatot terjesztette elő.

Lapunk zártakor az ülés tart.

Elfogták az előkelő szállók szélhámosát

Budapestről jelentik: Több-ször érkeztek a főkapitányságra feljelentések egyes előkelő budapesti szállodák vendégeitől, hogy ismeretlen tettes, felhasználva azt az időt, míg nem tartózkodtak a szállodában, részükre esomagokat hagyott a szállók portásánál. Természetesen ezeket a csomagokat úgy tűntette fel a tettes, mint az előkelő vendég által megrendelteteket s a portással rendszerint ki is fizette a 80—100 pengőre rugó számlát.

A csomag apróbb tárgyakat tartalmazott, amelyek értéke 10—15 pengőt tett ki, úgy, hogy a trükk a szélhámosnak megfelelő hasznót hajtott.

Tegnap őrizetbe vették Török Margit elvált asszonyt, aki kihallgatásakor bevallotta, hogy a csomagokat ő küldötte, miután meggyőződött arról, hogy a kiszemelt áldozat nem tartózkodik a szállóban.

Letartóztatták.

A református egyházkerület őszi közgyűlése

Dr. Baltazár Dezső püspök egyházi és gr. Dégenfeld Pál főgondnok világi elnöklété alatt szerdán vette kezdetét az egyházkerületi gyűlés.

Gr. Dégenfeld Pál főgondnok kegyeletos szavakban emlékezett meg Dézi Imre középiskolai felügyelőről, akinek messzire lobogó szelleme örökké eszményképe marad az ittmaradottaknak.

A zsinati leiratok után Harsányi Pál esperes indítványozza, — hogy tüzzék napirendre fél 11 órára a nagykönyvtár ügyét, fél 11 óra előtt pedig rendeljen az elnökség 10 perc szünetet s az igazgató tanács azalatt tanulmányozza az állam leiratát ezzel az ügygel kapcsolatban.

Ezután Baltazár püspök jelentését olvasta fel Maklár Károly főjegyző.

A püspöki jelentés megemlékezett gr. Dégenfeld Pálnak azon öröndetes ténykedéséről, amely szerint október 21-ikén hajlandó volt elfoglalni a főgondnoki méltóságot s ezzel a Dégenfeld-tradíciót követte.

Az egyházkerület életében — sajnálattal említi a püspök — fokozódtak a terhek és növekedtek az állam jogai abban az irányban, hogy egyházkerületünk önkor-mányzatát meggyírálja.

Azután dr. Baltazár püspök jelentése beszámol a felekezeti hangulatról, amely ebben az évben sem jó.

Kölesönös a vádaskodás és a társadalom ítélete helytelen ebben az irányban, mert egyoldalú sajtóorganumokra hallgat.

Az április 22-től tartott zsinati ülések — említi a jelentés — fontos döntést hoztak. Különösen két pont döntősulyú: az egységes liturgia és az új lelkészválasztás. Az egységes formák bevezetése itt lesz legnehezebb, ahol a legpuritánabb lakosság él.

Ezután a jelentés statisztikai része következett, amelyik rosszabb arányszámokat tüntet fel a tavalyihoz képest. Az anyagi téren mindenütt meglátszik a rossz gazdasági viszonyok foga, de az intellektuel élet fellendülőben van.

A püspöki jelentéshez Török Imre rangidős esperes szólott hozzá, aki kéri, hogy

a vonagló egyház és vonagló haza szent dualizmusáról ne feledkezzen meg senki ezentul sem.

Lapunk zártakor a nagykönyvtár ügyének tárgyalása tart.

Egy szegedi munkás szerelmi drámája Londonban

London, november 19. A grenoblei vízművek igazgatójának harminc éves leányába halálosan beleszeretett egy szegedi származású magyar munkás. Az igazgató lánya természetesen nem fogadta el az egyszerű munkás figyelmességét, aki előlotti elkésredésében revolverével rálőtt a leányra, azután pedig öngyilkos lett.

A leány csak könnyebb természetű sérülést szenvedett s az orvosok szerint pár nap alatt felgyógyul.

Kiszabadult a fegyházból, elütötte a villamos

Eszék, november 19. Ma délután szabadult ki az eszéki fegyintézetből 15 évi fegyházbüntetésének letöltése után Janipovits József.

Amint az utca másik oldalára, egy villamoskocsi elütötte. A helyszínen meghalt.

Legujabb tőzsdejelentés

Készaru piacon az irányzat gyenge. Buza 10—15 fillérel alacsonyabb.

Klein György egyetemi hallgató kizárása

Kinos incidens ügyében döntött végsőfokon a kultuszminiszter. A döntés eredménye az, hogy Klein György orvostanhallgatót 4 félévre kizárták a tudományegyetemről és ezzel jövője után véglegesen pontot tettek.

A kizáró határozatot a debreceni egyetem tanácsa hozta. — A kultuszminiszter csak Klein György felebbezése folytán felülvizsgálta.

Dr. Bozóky Ferenc egyetemi tanár terjesztette elő a javaslatot, amelyet az egyetemi tanács magáévá tett. A Turul Szövetség kerületi vezetősége lépett az ügyben közbe, mint ezt az egyetemi tanács jegyzőkönyve bizonyítja.

A tényállás a következő: Kovács József hittanhallgató okt. 15-én négy társával, akik valamennyien bajtársi sapkát viselő teológusok voltak, fényképfelvételt akart készíteni a Déri muzeum előtt. — A háttérben Klein György és 4 zsidó egyetemi hallgató tartózkodott, akik beszélgettek.

Meglátván őket Kovács József a teológus, így szól társaihoz: „Gyerünk innét, mert zsidó lesz a háttér”.

Ezen mondasra a zsidó hallgatók dühbe jöttek és közülök egy, Klein György visszakialtotta a zsidó teológusnak: „Fogja be a száját, mert megvágom”. Erre Kovács József társával együtt megindult Klein György felé. — hogy számonkérje az esetet. — A számonkérés vége az lett, hogy Klein György areul ütötte Kovács Józsefet.

Klein György azt állítja és tanu is ezt esküvel készek megerősíteni, hogy Kovács, amikor feléje ment, azt kérdezte tőle: „Egyetemi hallgató-e ön?” mire az ő igenlő válasza után Kovács József azt mondotta neki: „Maga egy semmi”, de különben is felháborodva, mert hitében csufolták, elkövette a tettelegességet.

Kovács József szerint Klein György minden ok nélkül ütötte meg, mert hiszen nem is ő, hanem csak egyik társa, mentükben ezt mondotta a zsidó hallgatóknak: „Talán szegyéllik magukat, hogy zsidók, mi nem szegyéllük, hogy magyarok vagyunk”, mire Kovács József hozzátette: „En sem szegyéllöm”.

Az egyetemi tanács, mint ahogy jegyzőkönyvében foglaltatik, az összes vallomásokot mérlegelve, az események összefüggését lélektanilag megérteni igyekezve, megállapította, hogy Kovács József teológus nem bűnös, mert hiszen azt a zsidó háttér kijelentést csak a maga számára mondta (nem kellett volna az érdekeltnek meghallani). Provokáló szándék sem volt az egyetemi tanács szerint ezen kijelentésben, hogy a teológusnak zsidó háttér nem kell és az egyetemi tanács szerint, ezzel a zsidózással arányban sem áll Klein György durva válasza: „fogja be a száját, mert megvágom”. Sőt az egyetemi tanács szerint hibás Klein György, mert, ha ez a válasz ilyen durva és provokáló nem lett volna, a dolgok nem fejlődtek volna tovább.

Az egyetemi tanács nem fogadja el Klein György és a zsidó hallgatók állítását, mely szerint Kovács József mondta volna Klein Györgynek: „maga egy semmi”. De ha mondta volna, sem a zsidózás, sem ez a kijelentés nem ad okot a brutális tettelegességre, tehát vétkes és ezért az egyetemi tanács 4 félévre kizárta az egyetemről.

Megindokolja az ítélet a brutálisnak súlyos mértékét is. Büncselekményt követett el, míg Kovács Józsefnél az egyetemi tanács semminemű büncselekményt nem lát.

Az egyetemi tanács szerint teljes elégtétel illeti Kovács József teológust, mert a nagy nyilvánosság előtt szégyenített meg és mert teológus akit megütni nem szabad.

Súlyosbító körülménynek vette az egyetemi tanács, hogy a Klein György eljárása nem méltó egyetemi polgárhoz és komoly megbánást nem tanúsított.

Klein György felebbezéssel élt a határozat ellen. Védelméül előadta, hogy nem tudta, hogy Kovács József teológus, mert bölcsészeti bajtárs sapkát viselt. Másodszor mélyen sértve érezte magát a „zsidó háttér” odavetésével, melyre sem ő, sem társai okot sem adtak Kovács József teológusnak. Hitében volt megsértve, melyet ő nem szegyel, hanem minden körülmények között megvédelmez. Sajnálja, hogy ő és társai az egyetemi tanács előtt nem voltak szavahihetők és így nem fogadták el, hogy a zsidózás után

a teológus őt egyéni becsületében külön is megsértette. Sajnálja, hogy nem vették figyelembe felhevült állapotát, sajnálja, hogy amikor a teológusnak teljes elégtételt adnak, nem veszik figyelembe, hogy ez a teológus őt hitében és becsületében kezdeményezőleg megsértette.

A kultuszminiszter a felebbezésben foglaltaknak nem adott helyet ellenben érvényre emelte az egyetemi tanács határozatát, mely Kovács József teológust büntetlenül hagyta, Klein Györgyöt egyetemi pályájától elzárta.

A kultuszminiszter döntése illetékes körökben rendkívül meglepő volt. A legutóbbi városi közgyűlésen ugyanis Debrecen város liberális férfiai, akik a közgyűlésen többségben vannak — bizalmas értekezleten szóvá tették az ítéletet az ott levő egyetemi tanárok előtt, a főispán és a polgármester jelenlétében. Ráműtattak arra, hogy ítélet egyik irányban túl drákói, a másik irányban érthetetlen. Egyenlő elbánást és igazságot kívántak. Felháborítóknak tartották ezt a folytonos vallási villongást, amely a város által is súlyos pénzen alapított egyetem dul s megbotránkoztak azon, hogy épen papi pályára hívatott hallgató az, aki a más vallást a hitében gunyolja — s minden büntetés nélkül szabadul is, a színtérnem helyeseltető eljárásáért sőt az ítélet elégtételt nyújt számára.

A jelenlevő tanár urak ígérték a békesség érdekében a méltányos közbelépést. Erre történt az egyetemi diszter városi költségeinek akadálytalan megszavazása.

A kultuszminiszter azonban érvényre emelte az egyetemi tanács határozatát.

vánt eredménye és sokan kérésükkel fel a hirdetés közretevőjét: Somogyi Jánosné, hogy tőle öt pengő kaució ellenében munkát kapjanak.

Somogyiné — Pávai nevű társával együtt fogadta a jelentkezőket és felvette tőlük az ötpengőket. Kijelentette nekik, hogy

vadrózsa-csipke tisztogatás-hoz veszi fel őket

és majd ha szükség lesz rájuk — megkapják az értesítést.

A jelentkezők vártak, vártak, de az értesítés nem érkezett meg. Többen felkeresték az asszonyt, aki újabb terminusokkal hitegette őket. Mikor ezeket sem tartotta be és megint újabb időpontot tűzött ki,

kérték tőle vissza az öt pengő kauciót, de Somogyiné ezt sem adta vissza.

Az így becsapott károsultak feljelentették az ügyet a rendőrségen, ahol már

jól ismerték Somogyiné, egy régebben történt kaucióshikkasztással kapcsolatban.

Az ügynek ezekszerint valószínűleg a bíróság előtt lesz folytatása.

Azért tartják fogva dr. Guhl temesvári orvost, mert „tulságosan intelligens”

Temesvár, november 19. A kommunista üzelmekkel vádolt dr. Guhl marcei orvos meg mindig a rendőrség foglya, amely most azt a hivatalos jelentést adta ki, hogy Guhl tulságosan intelligens ember, aki körmöntont feleleteket ad a kérdésekre és azért nem boldogulnak vele.

Az orvosszövetség akciót indított Guhl szabadiábra helyezésének kiemelésére és eljárt a hatóságoknál az irányban, mert tarthatatlannak mondják hogy egy orvost, aki ellen nincsen konkrét bizonyíték, csak azért tartanak fogságban, mert intelligens és nem tesz beismerő aallomást a rendőrök kérdéseire.

Anyakönyvi hírek:

Születések: Rigó Gyula szerező, leány Irma; Botos Zoltán tanító, fiu Lajos; Driska János kerékgyártó, fiu János; Demeter Károly cukorkakészítő, leány Anna; Seres György fm., leány Anna; Szabó Gábor fm., fiu István; Barak János bérlő, fiu János; Szendrei Lajos redőri, fiu Gyula; Szabó András cipészszegéd, leány Ida és 4 törvénytelen ujszülött.

Házasságok: Forrai Kálmán — Kállai Erzsébet.

Halálozások: Mandits Lajos r. kath. 20 éves, Erős Lajos-u. 26.; Pető István ref. 66 éves, Bethlen-utea 51.; özv. Gelbmann Henrikné izr. 84 éves, Csokonai-u. 38.; Sándor Ilona ref. 4 hónapos, Haláp 90.; Deezki Sándor ref. 62 éves, Mikepéresi ut. 10.; Dudinszky Kornélné rk. 48 éves, Szepességi-u. 29.

Dívassa

a Debreceni Polgárt!

Vidékre is átharapózott már a spanyol munkásság általános sztrájkja

Madrid, november 19. A spanyol fővárosban a huszonnégyórás tiltakozó sztrájk aránylagos nyugalomban mulott el, anélkül, hogy a rendet a sztrájkolók komolyan megzavarták volna. Alig — hogy a fővárosban hirdett sztrájknak vége lett,

a szakszervezetek Barcelonában, Granadában és Valladolidban hétfőn kihirdették az általános sztrájkot.

Ennek az új sztrájknak az a célja,

hogy a kormányt kényszerítse a szakszervezetek közös szervének, az úgynevezett egységes szindikátusnak az elismerésére. A sztrájknak eddig egyedüli komoly következménye az, hogy

a nyugati és déli vasutvonalak személyzete csatlakozott a sztrájkhoz

és ennek folytán a forgalmat ezeken a vonalakon korlátozni kellett.

Kauciószélhámosságok Debrecenben

A közelmúltban egyik debreceni lapban apróhirdetés jelent meg, amelyben a következő állott:

Öt pengő kaució ellen-

ben munkalkalmat adok. Cim. Jelentkezés időpontja.

A hirdetésnek meg lett a ki-

**Stagtalant, felszivja a nedvességét
Köfét Gyermekhintőpor!
Nagy doboz 90 fill. Próbadoz 30 f.**

„Én sohasem mondtam, hogy én a nemzet törvényesen megnyilatkozó akaratával szembehelyezkedem“

— mondta Apponyi 1921-ben a Habsburg-vita alkalmával

Szemelvények az első Nemzetgyűlés 1921 február 4-iki ülésének naplójából

Gróf Apponyi Albert és Kovács J. István vitája

Kovács J. István, kálvinista pap zúgó helyeslés közepette mondotta Apponyi grófnak: „Én a nemzeti akaratnak alávetem magam és nem fogadok el ellenkező véleményt gróf Apponyi Alberttől sem, hiába tiszteljük, ha nem hajlik meg az előtt a szuverén nemzeti akarat előtt“

Apponyi Albert beszéde

Rubinek képviselő társam egy amerikai lapban megjelent cikkem kapcsán rossz néven vette és magát „enyhén“ kifejezve a szabad királyválasztókra nézve nem nagyon megisztelő modoru megnyilatkozásnak jellemezte az én nyilatkozatomat, midőn az ő álláspontjukat forradalmi álláspontnak mondtam.

— Két megjegyzésem van. Az egyik az: ha én valamely álláspontot tartom, hogy ezt forradalmi álláspontnak tartom, ezzel nem azt akarom kifejezni, hogy az illetőnek, aki ezt az álláspontot elfoglalja, szándéka forradalmi ténnyé lépni, hanem csak azt, hogy az én jogi meggyőződésem szerint azt az álláspontot forradalminak kell minősítenem.

— Fenn kell tartanom, hogy egy koronás király életében más király választásának lehetőségéről beszélni, ezt igenis forradalmi álláspontnak tartom. A szabad királyválasztásnak csak annyi az értelme, hogy a trónt üresnek tekintik; ennek folytán a nemzetre visszaszállott az ősi szabad királyválasztási jog.

— Nagyon örülök, hogy sikerült az urak álláspontját teljes precízióval kifejezésre juttatnom. És ez, mélyen tisztelt Nemzetgyűlés, ugyebár igazolja azt az én előzetes disztinkcióm, hogy *miután az uraknak az a meggyőződésük, hogy a trón üresedésben van, ennek folytán teljes jóhiszeműséggel gondolhatják, hogy a forradalmi ténnyé lépés nélkül is proklamálhatják a szabad királyválasztási jogot.* Én pedig, akinek az a meggyőződése, hogy a trón nincs üresedésben, hogy van törvényesen megkoronázott királyunk, másnak nem minősíthetem ezt az álláspontot, mint forradalmi.

Meskó Zoltán: A nemzetet fogjuk megkérdezni!

Gróf Apponyi Albert: Bocsanatot kérek, a nemzet dönteni fog, a maga akaratát kifejezésre fogja juttatni, de az én jogi meggyőződésem nem vetem alá még a nemzet szavazatának sem.

Ernst Sándor: Természetes. Az ember meghal a meggyőződéséért!

Gróf Apponyi Albert: A második megjegyzésem, mélyen t. Nemzetgyűlés az, hogy én a „forradalmi“ jelzést nem tartom dehonesztáló jelzőnek. A legszigorubb etikai felfogás szerint lehetnek igenis idők, ahol egy nemzetnek joga

van a forradalom fegyveréhez is fordulni.

Báró Szerényi József: De nem a törvénytisztelő királlyal szemben!

Gróf Apponyi Albert: Ezeket kívántam megjegyezni Rubinek Gyula t. képviselőtársammal azon beállítására nézve, mint hogyha az én jogi meggyőződésemnek tárgyilagos kifejtése azokra az urakra nézve sérelmes volna, akik a szabad királyválasztás alapján állanak. Boeska, Bethlen szereplésének és az 1848-iki szabadságharcnak megítélése tekintetében talán ő maga sem akarta inszinuálni, hogy én azokat forradalmiaknak és nem szabadságharcosoknak nevezem; erre tehát tovább kitérni nincs okom.

— Ugy értesülünk, hogy a kormányzópártnak tegnapi konferenciáján egy képviselő ur azt a megjegyzést tette, hogy én állami pénzen utaztam Károly király látogatására Svájcba. Az én utazásomnak kettős célja volt: az egyik Párisba, a nemzetek szövetségének előmozdítására alakult Nemzetközi Unió választmányának ülésére, melybe Magyarország is felvett; a másik Svájcba, Genfba, a hová még a nyáron egy ott előadást rendező tudományos társaság engem meghívott előadás tartására.

— Én úgy az egyik, mint a másik kiküldetésre nézve rögtön kijelentettem, hogy a mai valutáris viszonyok mellett a magam költségén ezekre az utazásokra nem vállalkozhatom; a párisi kiküldetés

illetőleg tehát a kormány elé terjesztettem azt a kérdést, vajjon az állam érdekében lévőnek tartja-e, hogy a Magyar Külügyi Társaság három kiküldöttje erre a nemzetközi értekezletre Párisba utazzék, igen vagy nem? Ha ezt állami érdeknek tartja, akkor kérem ennek költségeit az államkincstár terhére elvállalni; ha nem, akkor itthon maradunk.

— A kormány úgy döntött, hogy állami érdek az, hogy Magyarország ezen a tanácskozáson résztvegyen.

Kovács J. István beszéde

Elnök: Kovács J. István képviselő ur a házszabályok 215. paragrafusára való hivatkozással szót kért. A szó őt megilleti.

Kovács J. István: Tisztelt Nemzetgyűlés!

Czeller Jenő: Menjünk ki!
Kovács J. István: Magam, mint lelkipásztor, nem felejttem el soha a bibliának azt a mondását: „Az öreg ember előtt kelj fel és az ő orcáját becsüld meg!“ (Mozgás a baloldalon.) Ha más nem, ez a körülmény is feltétlenül arra kötelezne, hogy egy érdemben megöszült öreg ember előtt tisztelettel keljek fel és az ő orcáját becsüljem meg. (Zaj a középben és a baloldalon.) Ezt a kötelességemet még fokozottabb mértékben növeli az a körülmény, hogy az az öreg ember, akiről most van szó, életét a nemzetért folytatott odaadó, küzdelmes, önzetlen munkában

— A svájci utazást illetőleg pedig meg volt előre az a megállapodás, hogy az a tudományos társaság, amely előadás tartására engem meghívott, úgy az én, mint az összes meghívott előadók utazásának és otttartózkodásának költségeit viseli.

— Nagyon természetes, hogy midőn Svájcban voltam, kötelességemnek tartottam, hogy királyomnál tisztelegjek.

Kovács J. István: Ezt az egyetlenegyet kifogásoltam, semmi más!

Gróf Apponyi Albert: Bocsanatot kérek, t. Nemzetgyűlés, itt arról a beállításról van szó, hogy én állami költségen utaztam volna a király látogatására. Azt a tényt magát, hogy én kötelességemnek tartom-e, vagy nem, az én koronás királyomnál tisztelni, senki nem másnak, mint önmagamnak megítélése alá nem bocsátom.

— De térjünk vissza a költségek kérdésére. Ennek folytán az a látogatásom a királynál sem az államot sem azt az előadást rendező társaságot semmivel sem terhelte; ami nagyon csekély többköltség abból eredt, azt igenis bírtam a magamból fedezni. Eszerint, azt hiszem, a t. Ház meg lehet nyugodva a tekintetben, hogy én politikai és személyes és kegyeletbeli kötelességeim teljesítése szempontjából nem vettem igénybe az állam pénzét egy fillér erejéig sem.

töltötte el. Ez a körülmény nekem feltétlenül kötelességemmé tette volna és teszi is azt, hogy gróf Apponyi Alberttel szemben a legnagyobb tisztelettel nyilatkozzam mindenkor.

— De méltóztassanak megengedni, hogy amikor ezen sajnálatomnak kifejezést adok, megmondjam azt is, hogy mi váltotta ki ezt a kifakadást belőlem. Gróf Apponyi Albert tisztelt képviselőtársam forradalmi minősítette a szabad királyválasztók álláspontját.

— T. Nemzetgyűlés! A tisztelt képviselőtársammal erre a minősítésre akkor lenne joga, ha a szabad királyválasztók pártja, a szabad királyválasztó nemzetgyűlési képviselők le nem szögezték volna több ízben mind a Nemzetgyűlésben, mind a Nemzetgyűlésen kívül azon álláspontjukat, hogy *kizárólag törvényes alapon és kizárólag törvényhozási uton kívánják ezt a kérdést elintézni.* Szerintem, tisztelt Nemzetgyűlés, forradalmár csak az, aki az állam meglévő törvényeit felruga forradalmi eszközökkel akar valamit megvalósítani.

Ernst Sándor: Ez az eset!

Kovács J. István: Azt, aki a nemzet jogáért törvényes alapon küzd, forradalmárnak bélyegezni nem lehet! Hogy gróf Apponyi Albert t. képviselőtársam bélyegezte forradalmároknak azokat, akik a szabad királyválasztás alapján állanak, s ezt a bélyegzést amerikai testvéreimhez küldött cikkben írta meg, amely cikk reprodukált csaknem egész terjedelmében az egyik itteni lapban és amelyet a többi lapok is bőven kommentáltak, ezzel minket valószínűleg az egész világ előtt forradalmároknak bélyegezett.

Ha magyar vagy, magyar árut végy!

Nőikalap és uridivat üzletem óriási választékkal

áll (vételkényszer nélkül) divatkülföldességekben a nb. vásárlóközönség rendelkezésére.

Prima keménykalap . . . P 8:50
Prima gyapju nyaksál . . . P 1:90

Piac-utca 37. mágocsai NAGY MIHÁLY

Debreceni Első Takarékkal szemben, a Csonkatorony mellett.

— T. Nemzetgyűlés! Engedje meg nekem a tisztelt képviselőtársam, hogy mi, amikor tisztelettel hajlunk meg az ő ősz orcája előtt, kijelentsük, hogy mi, akik a nemzet igazáért, a nemzet jogáért a megváltozott viszonyok közepette, de törvényes alapokon küzdünk, nem engedhetjük, bármennyire tiszteljük és becsüljük is őt, hogy hogy minket forradalmároknak nevezzen.

— Ezt a körülményt összekötésbe hozva az én közbeszólással, rámutatok arra, hogy miért háborított engem fel az a körülmény, hogy éppen Apponyi Albert gróf tisztelt képviselőtársam bélyegezett minket forradalmároknak. Tudjuk, hogy ő félhivatalos megbízásban járt künn Párisban és járt Svájcban. Amikor ő a kormány félhivatalos megbízásában járt a külföldön, akkor nem mint magánember járt ott, hanem mint a kormány félhivatalos megbízottja. (Ugy van! jobbfelől. — Élénk ellenmondások a baloldalon.)

Kovács J. István: Aki akkor félhivatalos állami megbízatással járt künn, az abban az utjában nem volt magánember és a világ azokat a szavakat, amelyeket ő részben előszóval elmondott, részben egyes francia lapokban leszógezett, vagy másutt mondott, sohasem gróf Apponyi Albert mint magánember felfogásának hanem a kormány félhivatalos kiküldöttje megnyilatkozásának fogja tekinteni. Nekem, aki tiszteletben tartok minden ellenkező álláspontot, aki tiszteletben tartom a legitimisták álláspontját is, épugy, amint megkövetelem, hogy ők is tiszteletben tartsák a miénket, a mely törvényes uton a nemzet szabad önrendelkezési jogát kívánja törvénybe iktatni; én tiszteletben tartok ebben a kérdésben is minden ellenkező nézetet egészen addig, amíg erre vonatkozólag a nemzet akarata meg nem nyilatkozik. Az ellen, hogy valaki mint magánember elmegy Svájcba és ott egy ilyen látogatást tesz, abszolút semmi kifogásom sem lett volna. De ha valaki félhivatalos megbízatással megy el oda, akkor méltóztatnak megbocsátani, ezt a látogatást senki sem fogja úgy értelmezni, mint valakinek a maga saját iniciatívájából származó látogatást, hanem a kormány ténykedését sejtik e mögött a látogatás mögött is.

— T. Nemzetgyűlés! Nekünk az fájt, hogy aki az állam megbízatásával jár a külföldön, az állam megbízatásával kapcsolatban fordul meg Prangins-ben is, az bélyegez minket forradalmároknak, minket, akik azon az alapon állunk, hogy amíg a Nemzetgyűlés az 1920. évi I. tc.-ben önmagának fentartott döntési jogával nem határoz, addig ez a kérdés függőben van. Ebből származott t. Nemzetgyűlés, az én pillanatnyi felháborodásom, ez váltotta ki belőlem azokat a szavakat, hogy az ne nevezzen minket forradalmároknak, aki a nemzet döntését be nem várva, félhivatalos jellegű utazása ellenére szüükségét érzi annak, hogy Prangins-ben látogatást tegyen. Ez volt az én közbekiáltásomnak az oka.

— Ezért visszautasítom minden forradalmiság vádját!

— Azt mondom: álljunk becsülettel a nemzet elé, döntsön a nemzet! Köztem és gróf Apponyi Albert t. képviselőtársam között az a különbség, hogy ha a nemzetet a szívem és közjogi meggyőződése ellen dönt is, a törvény tisztelete és a nemzet szuverenitása folytán, ez előtt meghajlom: én annak az akaratom alávetem magam és nem fogadok el ezzel ellenkező véleményt gróf Apponyi Alberttől sem, hiába tiszteljük, ha nem hajlik meg ez előtt a szuverén nemzeti akarat előtt!

Ernst Sándor: (Közbeszól.)

Hencz Károly: Nekem meg nemzetem van és hazám! (Nagy zaj. Felkiáltások a jobboldalon. Kérdezzük meg a nemzetet! A nemzet mindenek felett áll! Zaj és közbe-

kiáltások a baloldalon és a közepén.)

Apponyi válasza

Gróf Apponyi Albert: Ami miatt fel kell szólalnom, az a félreértés, hogy beszéde végén a t. képviselő ur köztem és közte a különbséget akképen vélte jellemezhetni, hogy ő meghajlik a nemzet akarata előtt, ha az a meggyőződésével elkezdi is, én pedig szerinte nem. Bocsánatot kérek, de a képviselő ur szavaimat igen nagyon félreértette. Én sohasem mondtam, hogy én a nemzet törvényesen megnyilatkozó akaratával szembehelyezkedem, hanem csak azt mondtam, hogy belső meggyőződésemet nem változtatnám meg.

A LEGITIMISTA V ACSORA ALKALMÁBOL

MAGYAR PANASZ

Szomoru éjszakák,
Szomoru nappalok;
Rabláncot csörgető
Testvérim, Magyarok!
Gaz, hitvány ellenség
Ut tanyát hazánkon;
Bilincsbe vert átkos,
Kegyetlen Trianon!

Hogy könnyünk hull titokban,
Nem tudja azt senki;
Lelkünk szent fájdalomtól
Idegen nem érti.
Ugy járunk, mint árnyék;
Lemenő nap mit vet
Jajtatlan bánatban
Tengelyük éltünkét.

Susogó szellőben
Mi panaszszót hallunk;
Panasszal zúgott fent
Kéklő bérchalunk;
Reszkető csillagban
Nekünk könnyesepp ragyog;
Sorsunkat könnyezik
A Síró csillagok.

Ragyog e napsugár,
Felettünk vajh! virrad;
Derül e egünkön
Hajnalpir, fénycsillag.
Vagy vállunk roskadva
Keresztet hord, görnyed

Mig mind elpusztulunk
S hantok befödnek.

Nem tudna a porunk
A sírban pihenni.
Ha fentről rabláncot
Hallanánk csörögni
S a késő unokánk
Sírunkhoz kijárna
Jajgató sírással,
Nekünk lent is fájna.

Jöjjön végpusztulás,
Omoljon a vérünk,
Kiomló vérünkért
Szabadság lesz bérünk,
Testvérek szorítja
Kezünk a határon
És legyen a porba
Tiporva Trianon!

Aztán haljunk meg,
Békés lesz az álmunk;
Kárpátok bércé lesz
Ujra a határunk,
Ha magyar ajkakon
Széles e hazában
Magyar dal esendül fe, —
Nem éltünk hiába!

Irta és a Függelenségi Körben előadta:

Kelemenné Diószeghy Ilona.

Csonka-Magyarország nemzeti jövedelme Fellner Frigyes egyetemi tanár szerint

A nemzeti jövedelem valamely államilag szervezett nép által évenként ujonnan előállított gazdasági javaknak és értékeknek összessége, a közgazdasági értelemben vett termelési költségek levonásával, hozzáadva az évenként külföldről kamat, járadék vagy egyéb visszteher nélküli címen az országba befolyó összegeket az ugyanezen címenek évenként az országból kifolyó összegek levonásával.

A mai Magyarország nemzeti jövedelme a következőképen alakul ki százalékokban:

I. Östermelés 2.266,211.620 pengő, 49 százalék.
II. Gyárpar 1.313,825.421 pengő, 29 százalék. — Kézműipar 387,825.827 pengő, 8 százalék.
III. Kereskedelem és szállítás 545.060.145 pengő, 12 százalék.
IV. Követelések a külfölddel szemben 71,596.472 pengő, 2 százalék.

Az összes nemzeti jövedelem 4.584 milliárd pengő, amelyből levonva a külfölddel szemben fennálló évi tartozásokat, a tiszta nem-

Alkalmi vétel

Komplett 4 lámpás, Philips-rádió jutányos áron, havi részletfizetésre is eladó. Értekezni a kiadóhivatalban, Sas-u. 2.

zeti jövedelem 4.383 milliárd pengő.

A mai Magyarország nemzeti jövedelmének legjelentékenyebb forrása az östermelés: 49 százalék, bár viszonylagos jelentősége csökkent a háború után, mert a háború előtt 64.40 százalék volt. Viszont a mai Magyarországon az ipari termelés erősen előnyomult. Most 37 százalék, holott a háború előtt ez csak 23.24 százalék volt.

A külföldi tartozások a bruttó nemzeti jövedelemnek csak 4.38 százalékát teszi ki, holott a háború előtti Magyarországon az arány szám 7.97 százalék volt, dacára annak, hogy a kamatláb átlag kétszer oly súlyos, mint a háború előtt.

Ennek dacára a mai Magyarország helyzete a nemzetközi eladósodás szempontjából sokkal kedvezőtlenebb, mert a háború előtt Magyarország külföldi kölcsöneinek túlnyomó része (56.03 százalék) Ausztriára esett, tehát valutáris szempontból belföldi kölesön gyanánt jelentkezett, holott a mai Magyarország a külföldi tartozások teljes összegükben számbajönnek a bankjegyek értékállandóságának biztosításánál és kielégítő mennyiségben való forgalomban tartásánál.

A nemzeti jövedelemből a mai Magyarországon az állam és egyéb köztisztviseltek a nemzeti jövedelemnek 24.55 százalékát veszik igénybe a közszükségletek fedezésére; a háború előtt ez az arányszám csak 19.25 százalék volt.

A közterhek növekedésével a nemzeti jövedelem nem tartott lépést.

Az ország összslakosságából csak 7.86 százalék rendelkezik 1000 pengőnél évi nagyobb jövedelemmel.

Egy amerikai bankár családi drámája

Anyagi gondok nyomása következtében Blayford unioontooni bankár feleségét és három gyermekét lelötte. Két gyerek azonnal meghalt felesége és a harmadik súlyosan megsebesült. A bankár magát is agyonlötötte.

Lefoglalta a karácsonyi szeszkiüldeményt az amerikai rendőrség

Newyork, nov. 18 A prohibíciós parti rendőrségnek sikerült a karácsonyi ünnepekre szánt alkoholküldeményt lefoglalni. Massachusetts állam partvidékén a prohibíciós rendőrség egyik őrhajója két gőzöst elespített és azokon 120.000 dollár értékű szeszest italt talált.

A két hajó letartóztatott legény sége bevallotta, hogy a szeszt a karácsonyi ünnepekre hozták.

Árverési hirdetés

Elárverezek Debrecenben, Bundi-u. 14. sz. alatt, 1930 november 20-án, d. e. fél 11 órakor, 1200 P-re becsült ingóságokat, — u. m. lakberendezés, rádió, férfiruhák, stb.

Debrecen, 1930 okt. 17-én.

Rápolthy János
kir. bir. vgtó.

HIREK

— **Decemberben beterjesztik a sörárusításról szóló törvényjavaslatot Amerikában.** Washington november 19. Bingham szenátor bejelentette, hogy december hónapban 4 százalékos sör árusításának engedélyezéséről szóló törvényjavaslatát be fogja terjeszteni. Parlamenti körökben a törvényjavaslat megszavazását lehetetlennek tartják.

— **A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara közli érdekeltségével,** hogy a Budapesten december hó 5—8 án rendezendő nemzetközi baromfiállításra szóló kedvezményes igazolványok megérkeztek. A féltaru menettérti jegy váltására jogosító igazolványok ára 1 P. 30 f., belépőjegy 1 P. Az igazolvány úgy az induláskor, mint a visszautazásnál a vasúti pénztárnál, valamint a kiállítás területén lebélyegeztelenedő. Az utat megszakítani nem lehet. Vidéki érdekeltségének is készsággal megküldi a kamara, — az elszámolási kötelezettségre tekintettel — csakis a pénz előzetes beküldése ellenében.

— **40 bank bukott meg 3 nap alatt Amerikában.** Newyork november 19. Amerikában az utóbbi időben néhány bank fizetése képtelen lett és ez a körülmény rendkívül megrendítette a közönség bizalmát a bankok iránt. A betétesek megrohanták a bankokat és összes betéteiket kiszedték. Emiatt 3 nap alatt 40 bank jelentette be fizetése képtelenségét.

— **Lewinét átkisérék a fogházba.** Bécs november 19. A tegnapi őrizetbe vett Lewinét ma átkisérék az ügyészség fogházába, ahol kihirdetik előtte a letartóztatást elrendelő végzést. Mabel Boll, az ismert amerikai milliomosnő, aki Bécsben Lewinével együtt lakott, tegnap este sietve elhagyta Bécs.

— **Leszállították az olasz tisztviselők fizetését.** Róma november 19. A tegnapi minisztertanács elhatározta, hogy december 1-én kezdődő hatállyal az összes tisztviselők fizetését leszállítja. A fizetéseket a jelenlegi illetmények 12 százalékaival csökkentik.

— **Elesett a lépcsőn és meghalt egy tisztviselő.** Budapestről jelenük: Wunder Árpád magán-tisztviselő ma délelőtt a Báthory utca 1 számú házban lakó ügyvédjénél járt hivatalos ügyben. Mikor lefelé jött a lépcsőn elcsuszott, megütötte a fejét és azonnal meghalt. Wunder kislányának ma lett volna haegversenye a zeneakadémián és már napok óta boldogan készült a mai estére.

— **Népkonyhát állított fel Al Capone.** Al Capone chicagói bandidavezér Chicagóban népkonyhát állított fel, amely 1100 munka nélkülinek naponta háromszor nyújt díjtalan étkezést. A népkonyha reggelije: kávé zsemelével, ebéd: leves hús, kávé, vacsora: egy fogás. Al Capone a kiközgáló személyzetnek üregtöltötte, hogy a jelentkezőkhöz egyetlen szót, vagy kérdést intézzenek.

— **Dr. Asztalos ügyvéd** irodáját áthelyezte Ferenc József ut (Piac utca) 89 szám alá. Telefon: 15—31 Lakása: Boldogfalva utca 3. Telefon: 6—58.

Ismeretterjesztő előadás a Függetlenségi Körben

F. hó 23-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel folytatja ismeretterjesztő előadássorozatát a Függetlenségi Kör kulturális bizottsága az alábbi programmal:

Dr. Ferenczy Gyula, a kitünőtudós előadó beszél a „A reformáció”-ról.

Harsányi Imre, a Függetlenségi Kör alelnöke szaval.

Kovács János ref. lelkész, a kulturális bizottság elnöke pedig jóízű, vidám elbeszéléseiből olvas fel.

Az előadásokra a belépés díjtalan. Minden érdeklődőt meghív és szívesen lát a vezetőség.

Leégett egy csángó község

Budapestről jelentik: Magyar kisebbségi körökben mély részvétet és megdöbbenést váltott ki az a tüzkatasztrófa, amely elpusztította a Bacau megyében levő Balesca községet.

A község egyike volt azoknak a virágzó csángó magyar községeknek, amelyek jellegzetes magyaros nyelvüket, vallásukat, szokásaikat megtartották.

A tüzvész ismeretlen okokból

este 8 óra körül tört ki és miután a Sereth völgyében hatalmas szélvihar dühöngött, az utcák pillanatok alatt lángba borultak.

A Bacauból kivonult tüzoltóság tehetetlenül állott az elemek pusztításával szemben és csak alig egy két házat sikerült megmenteniük.

Több, mint 60 gazdának minden odaveszett. A tüzvész következő tében az eddig virágzó község minden lakója nyomor elébe néz.

— **Uj dán párt alakult, amely ki akarja zárni a nőket a parlamentből.** Kopennága november 19. Nemzeti szocialista munkaspárt elnevezés alatt Lemboke képviselő vezetésével egy új párt alakult Daniában, amelynek legtöbb program-pontja a nők kizárása a parlamentből és a törvényhozásból. A különös követelést a párt azzal indokolja, hogy a nőkből teljesen hiányzik az a brutalitás, amely feltétlen szükséges ahhoz, hogy az ember a politikában gyakorlati eredményeket érjen el. Az új párt az eddig öt képviselő csatlakozott.

— **Ma közli a párisi hivatalos Chéronnak miniszterelnökségét.** Páris november 19. Peret utódjának, Chéronnak igazságügy-miniszterre és miniszterelnökségére történt kinevezése a hivatalos már ma számban megjelent. A sajtó képviselőivel folytatott beszélgetésben Tardieu miniszterelnök külön kijelentette, hogy Chéron már kilenc ízben volt miniszter és a legnagyobb tekintélynek örvendő parlamenti körökben. Chéron már ma megjelenik a parlamentben, hogy az esetleges kérdésekre válaszoljon.

RÁDIÓ

BUDAPESTI MŰSOR

— SZERDA. —

- 5.00 : V. Farkas Jenő felolvasása.
- 5.25 : Orosz cigánydalok. Előadja Gratzianszky Miklósné.
- 6.00 : A Rádió Élet ifjúsági előadássorozata.
- 6.30 : Olasz nyelvoktatás.
- 7.15 : A Mándits szalonzenekar hangversenye.
- 8.00 : Az Oroszágos Postás Zene- és Kultúregyesület hangversenye.
- 9.30 : A Budai Dalárda hangversenye.
- Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 10.45 : A Magyar Külügyi Társaság előadássorozata.

— CSÜTÖRTÖK. —

- 9.15 : A rádió házikvartettjének hangversenye.
- 9.30 : Hírek.
- 9.45 : A hangverseny folytatás.
- 11.10 : Nemzetközi vízjelzőszolgálat, vizállásjelentés.
- 12.00 : Déli harangszó, időjárásjelentés.
- 12.05 : Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye.
- 12.25 : Hírek.
- 12.35 : Hangverseny folytatás.
- 1.00 : Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés.
- 2.30 : Hírek, élelmiszerárak.
- 3.00 : Piaci árak, árfolyamhírek
- 4.00 : Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása.
- 4.45 : Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés, hírek.

— **A spanyol sztrajk.** Barcelona november 19. A tegnapi zavargások során három munkás életét vesztette, 1 rendőrtiszt 3 rendőr megsebesült. A színházak zárva maradtak. Az este megjelent lapok sajnálatukat fejezték ki a felmerült incidensekért és annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy a sztrajk a mai nappal véget ér.

Hirdessen a „Debreceni Polgár”-ban

— **Verseny tárgyalás a puhafadeszka és léc szállításáról.** A kereskedelmi és iparkamara értesíti érdekeltségét, hogy a m. kir. donányjövendeki központi igazgatóság Budapest nyilvános versenytárgyalást tart a budapesti és vidék m. kir. donánygyarak részére szükséges 3.279 köbméter puhafa és léc szállítására. Az ajánlatokat a m. kir. donányjövendeki központi igazgatóság VIII. ú. o.-hoz (Budapest II. ker. Iskola utca 13.) 1930 évi december hó 15 én 11 óráig kell benyújtani. Ugyanezen időpontig kell az ajánlati végösszeg 2 százalékanak megtefelelő banatpenzt letenni.

URÁNIA MOZGÓ

Ma, háromnegyed 5 háromnegyed 7 és 9 órákor teljes hangos műsor:

Jazz-király

ERTENODYN 3 W

Debreceni és hajdumegyei vételviszonyok figyelembevételével elsőrendű Philips alkatrészekből készült hálózati, 4 csöves vevőkészülék

ERTENODYN 3 W eddig soha el nem ért tökéletesség, ERTENODYN 3 W eddig soha el nem ért szelektivitás, ERTENODYN 3 W eddig soha el nem ért hangtisztaság, ERTENODYN 3 W eddig soha el nem ért hangerősség, ERTENODYN 3 W egy tárcsával állítható készülék, ERTENODYN 3 W elhalkulása (Fadding) utólérhetetlen, ERTENODYN 3 W ára nem drágább vetélytársiénál, ERTENODYN 3 W kedvező részlefizetésre is kapható!

BLEYER ERNŐ és TÁRSA

rádió, villamossági és műszaki üzletében, Debrecen, Piac-u. 25. szám. (Simonffy-utca sarok.) Telefon 11-27.

SPORTHIREK

A vasárnapi mérkőzés megnyerése esetén a második helyet is elérheti a Bocskay

A Bocskay a szenzációsan jó szezonkezdet után hosszú ideig küzdött a balszerencsével, amely számos pontot juttatott ellenfeleinek biztosnak hitt mérkőzéseken. Ennek ellenére is a negyedik helyre került fel a debreceni csapat a Pécs-Baranya ellen kivívott győzelmével s azzal a szerencsés körülménnyel, hogy a Ferencváros kikapott a Vasastól. Nem lehetetlen azonban, hogy ebben a szezonban még a tabellának olyan helyére is előrejuthat a Bocskay, — ahol nem feküdt sohasem. A harmadik, sőt a második hely elérése függ attól, hogy a debreceni csapat megszerezze három hátralevő mérkőzésének hat pontját, ami bizonyára hallatlan erőt ad a kéksárgáknak a hátralevő meccseken. Ha ugyanis a Bocskay megszerzi ezt a hat pontot, abban az esetben 16 ponttal zár. A most előttük levő III. kerületnek 12 pontja van, de hátra van még a Bocskayt kivül a Budai 11 és a Ferencvárossal való mérkőzése. Ebből a három mérkőzésből, ha a Bocskay megverné, kilátása nincsen csak a Budai 11 két pontjára s így 14 ponttal zárna. Az Újpestnek, a második hely mostani birtokosának 12 pontja van s hátralevő meccsei a Nemzeti, Hungária, Bástya. Az utolsó meccsen a Bástya a pályaválasztó s ha a Hungária megnyerné az Újpestet, a Bástya pedig egy pontot lekapesolna a mult évi bajnoktól, már csak 15 ponttal zárhat a lilafehér klub, — még akkor is, ha a Nemzeti meccset előre elkönnyveljük a javára. A Bocskay számára a pontszerző alkalmak most érkeztek el. A III. kerület meccse, a Bástya meccse Debrecenben lesz, a Budai 11 ellen jól kell szerepelnie a csapatnak Budapesten is, így nem alaptalan egészen az a remény, hogy a debreceni klub őszi szezonját 16 ponttal a második helyen, de legrosszabb esetben a harmadik helyen zárja be.

Az első próba természetesen a III. kerület mérkőzés. A debreceni pálya mellett a debreceni közönség is előnyt adhat a Bocskaynak, hiszen épen most Pécsen bizonyosodott be, hogy a hazai ezrek lelkes buzdítása milyen előnyt jelent, mennyire lelket tud önteni egy csapatba. A Bocskay legénysége teljes odaadással készül a nagy küzdelemre. Mutassa meg a debreceni közönség is, — hogy van szíve a Bocskay értékelésére. Legyen ott a Ferencváros mérkőzés minden látogatója, buzdítsa ismét lelkesen a Bocskayt s akkor nem maradhat el a közönség és a csapat közös lelkesedésének, közös munkájának eredménye, a győzelem sem.

A Máv. Menetjegyiroda (Piac-utca 56.) már megkezdte a mérkőzés jegyeinek árusítását. Minél hamarabb váltsa meg mindenki jegyét és mutassa meg ezzel szeretetét a Bocskay iránt. A legnagyobb tét függ ezen a mérkőzésen,

ami csak futballmeccsen függhet, a legkülönb eredmény, amelyet a ligabajnokságokon vidéki csapat eddig elért. A tét érdemes arra, hogy a debreceni közönség teljes számban vonuljon ki a vasárnapi meccsre.

Mindenki vásároljon Bocskay jelvényt. Hölgyek számára készült jelvény is kapható Sándor Armin ékszerésznél (Piac-u. 28.).

Tanonctartó iparosok figyelmébe!

Az iparostanonciskola igazgatósága megküldötte hozzánk, — mint már közöltük is — azoknak a téli tanfolyamhallgató tanoncoknak a kimutatását, akik a folyó 1930—31. iskolai évre be nem iratkoztak, azonban a mult évben iskolába jártak; ezenkívül a beszerződött, de a tanonciskolába még egyáltalában be nem iratkozott tanoncok kimutatását.

Felhívjuk — saját érdekükben — az érdekelte munkaadókat, hogy ezen kimutatását az Ipartestület hivatalában sürgősen tekintsék meg, hogy az esetleges mulasztást pótolhassák, illetve tanoncaikat az iskolába beírassák, hogy a be nem iratkozásból eredő következmények, illetve hátrányok alulmentesüljenek. Ipartestület.

OLMOT

vesz lapunk nyomdája!

Nyomtatványait a

Korvin

nyomdában

rendelje meg

DEBRECEN, Sas-u. 2. sz. alatt.

Telefon 17-30.

APRÓHIRDETESEK

Az apróhirdetések díja 10 szóig 40 fill., minden további szó 4 fillér.

A közlési díj vidékről postabélyegeken is beküldhető.

Városhoz,

villamoshoz közel 300 négyszögletes házhelyek tíz éves letörlesztésre kaphatók. Megbízásból felvilágosítást ad a Debreceni Kölcsonösszegélyző Egylet, Kossuth-u. 8.

Kiadó

szoba, konyha. Tócskert Faiskola u. 7g. özv. Polgáriné.

Korcsma

jóforgalmu helyen, jogfolytonossággal átadó. — Csapó-u. 40. x

Figyelem!

Hó- és sarcipó speciál javítása csak Kovácsnál — Batthyány-u. 10.

Hat darab

szarvasmarhát telelésre elvállalok. Balogh, Nagyváradi-u. 23.

Eicserélődött

egy G. E. monogramu barna kalap eicserélődött egy ugyanolyan szlú I. F. monogramuval. — Visszacserélhető 11-16l 12-ig a kiadóban. x

SZINHÁZ

A Sevillai borbély

Rossini operája került szinre tegnap este a Csokonai Színházban, a pesti operaénekesek vendégjátéka alkalmából.

Telt ház hallgatta és élvezte végig a kitünő opera kitünő előadását. A szereplők mindegyikét csak őszinte dicséret s elismerés illeti meg. Szathmáry Endre karnagy elsőrangú munkát végzett a zenekarral, mely a rendelkezésükre álló rövid idő dacára is hibátlan és precíz volt. A közönség élvezte az előadást és a szereplőket Szathmáry Endrével egyetemben, sokszor szólította a lámpák elé.

HETI MŰSOR:

Szerda: A sevillai borbély. — Somló József, Darvas Ibolya, Kovács Dezső, Velsér Tibor, Vermes Jenő együttes vendégfelléptével. Bérletszűnet.

Szerda délután: Alexandra. — Ifjúsági előadás. Délután 3 órai kezdettel.

Csütörtök: Töltőtoll. Bérlet BY 9. sz.

Péntek: Töltőtoll. Bérlet CY 9. szám.

Szombat: Lila test sárga sapka. Operettpremier.

A SZINHÁZI IRODA JELENTÉSE

Ma, szerdán este másodsor:

A SEVILLAI BORBÉLY,
SOMLÓ JÓZSEF
DARVAS IBOLYA
KOVÁCS DEZSŐ
VERMES JENŐ
VELSER TIBOR

a magyar királyi Opera, illetve a Városi Színház művészei vendégfelléptével.

Felejthetetlen estével lett gazdagabb a tegnap esti operaelőadás nézőközönsége. Amit az öt országoshírű operaénekes művészi éneke és játéka jelentett, az hosszú ideig a legszebb színházi élmény marad.

Ma este megismétli a színház az óriási sikerű

SZEVILLAI BORBÉLY

előadását, melyre a színpártoló egyesület tagjai és a bérlelők ugyan

csak megkapják a 25 százalékos kedvezményt.

A színház igazgatósága tisztelettel figyelmezteti a „B” bérlelőket, hogy a mai, szerdai bérleti „B” nap, az operaelőadás miatt, holnap, csütörtökön lesz megtartva.

Ifjúsági előadás ma délután 3 órai kezdettel, szinre kerül

ALEXANDRA.

A legszebb magyar operett, rendkívül mérsékelt helyárrakkal.

Zónaelőadás csütörtökön délután 3 órai kezdettel, szinre kerül a tomboló sikerű operettújdonosság, az

ALVINCZY HUSZAROK.

Rendkívül mérsékelt helyárrakkal.

A Töltőtoll legközelebbi előadásai:

Csütörtök B) bérlet,
Péntek C) bérlet.

A fővárosi tökéletességi előadásban színrekerülő pompás vigiáték főszereplői Könyves Tóth Erzs, Barna Anci, Tuboly Lujza, Mészáros Béla, Cselle Lajos, Kormos Ferenc, Misoga László, Szabó Imre.

Kardos Géza igazgató mesteri rendezése valóságos szenzáció, — amit a premier előkelő közönsége is zúgó tapsokkal honorált.

A II. felvonásban előforduló Bohémélet rádió közvetítését a Blevér Ernő és társa cég eredeti PHILIPS készülékkel közvetíti.

LILA TEST, SÁRGA SAPKA

operettpremier szombaton este. — Szomaházy híres regényének operett változatát Békeffy László, az ismert konferenciári írt, zenéjét pedig a Mesék az írógepről és a Régi nyár című szenzációs sikerű operettek komponistája, Lajtai Lajos komponálta. Ez a három név garancia arra, hogy a Csokonai Színház elismert nagyszerű operettgárdája ismét egy remek darabot fog a siker felé lendíteni. A LILA TEST SÁRGA SAPKA nagyszerű szerepeit Timár Ila, Erényi Böske, Tuboly Lujza, Antók Ferenc, Unger István, Kormos Ferenc, Misoga László, Sucsár Misi, Dolinay Vilmos, Lutzkó dr. és Hódv József játsszák.

Jegyek már a színlapon hirdett összes előadásokra válthatók.

Hirdessen a Debreceni Polgárban

Mosott rongyot

vesz a KORVIN-NYOMDA, Sas-utca 2. szám.

Szerkesztésért, kiadásért felelős és lapbulajdos:

HEGYMEGI KISS RAI

Szerkesztőség és kiadóhivatal Debrecen, Sas-utca 2.

Nyomta:

Korvin nyomda, Sas-utca 2. szám